

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag om ändring av direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater

Sammanfattning

Utskottet prövar i detta utlåtande kommissionens förslag om ändring i rådets direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (KOM (2013) 814 slutlig).

Utskottet ser positivt på att ett klargörande införs som innebär att skattefrihet för utdelning från dotterbolag till moderbolag ska gälla endast i den mån utdelningen inte är avdragsgill hos dotterbolaget.

Utskottet anser dock att den del av kommissionens förslag som avser en obligatorisk skatteflyktsregel går längre än vad som är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Grundprincipen om skattesuveränitet för medlemsstaterna måste värnas när det gäller direkta skatter. Det kan ifrågasättas om gemensamma skatteflyktsbestämmelser skulle vara tydligare än nationella. Inte heller synes utformningen av förslaget, i jämförelse med den svenska lagen mot skatteflykt, innebära någon förbättring när det gäller klarhet eller effektivitet för att komma till rätta med skatteflykt. Förslaget bedöms i nuläget gå längre än vad som är nödvändigt för att nå målen för den planerade åtgärden.

Utskottet föreslår därför att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Förslagets innehåll	5
Utskottets prövning	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över prövade dokument	8
<i>Bilaga 2</i>	
Motiverat yttrande från Sveriges riksdag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Subsidiaritetsprövning av kommissionens förslag till ändring av direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater

Riksdagen beslutar att lämna ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande med den lydelse som anges i bilaga 2.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 21 januari 2014

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Leif Jakobsson (S), Ulf Berg (M), Hannah Bergstedt (S), Lena Asplund (M), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Gunnar Andréén (FP), Peter Persson (S), Karin Nilsson (C), Maria Abrahamsson (M), Mats Pertoft (MP), Lars Gustafsson (KD), Thoralf Alfsson (SD), Jacob Johnson (V) och Teres Lindberg (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I november 2013 lämnade kommissionen ett förslag till ändring av rådets direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater. I en skrivelse den 4 december 2013 meddelade kommissionen att ett eventuellt motiverat yttrande ska lämnas till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande senast den 29 januari 2014.

Riksdagen ska enligt 10 kap. 6 § riksdagsordningen pröva om ett utkast till en lagstiftningsakt inom Europeiska unionen strider mot subsidiaritetsprincipen. Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå. Enligt proportionalitetsprincipen ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen.

Kammaren ska hänvisa ett utkast till lagstiftningsakt till det berörda utskottet för prövning. Om ett utkast strider mot subsidiaritetsprincipen ska utskottet avge ett utlåtande till kammaren med förslag om att riksdagen ska avge ett motiverat yttrande till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande.

Bakgrund

Det grundläggande syftet med direktivet om moderbolag och dotterbolag är att skapa lika konkurrensvillkor för alla grupper av moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater och koncerner med moderbolag och dotterbolag hemmahörande i samma medlemsstat.

I den handlingsplan som kommissionen antog den 6 december 2012 (KOM(2012) 722) aviserades en översyn av bestämmelserna mot missbruk i bl.a. direktivet om moderbolag och dotterbolag.

Den 22 maj 2013 noterade Europeiska rådet kommissionens avsikt att innan årets slut lägga fram ett förslag om översyn av direktivet om moderbolag och dotterbolag.

Förslagets innehåll

Kommissionen föreslår två ändringar i rådets direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater. Syftet är att dels förhindra dubbel icke-beskattning, dels förhindra skatteundragande och skattemissbruk genom artificiella arrangemang.

För att motverka den dubbla icke-beskattning som följer av hybridfinansiering föreslår kommissionen att utdelningar och övriga vinstöverföringar från dotterbolag till moderbolag ska vara skattefria i moderbolaget endast i den mån betalningen inte är avdragsgill i dotterbolaget.

Kommissionen föreslår också en gemensam obligatorisk skatteflyktsregel för medlemsstaterna. De nuvarande bestämmelserna mot missbruk ska ersättas med gemensamma bestämmelser mot missbruk som bygger på en liknande klausul som ingår i rekommendationen om aggressiv skatteplanering.

Utskottets prövning

Kommissionens motivering

Enligt kommissionen behövs en harmonisering av lagstiftningen för att dels förhindra dubbel icke-beskattnig, dels förhindra skatteundandragande och skattemissbruk genom artificiella arrangemang.

Genom de föreslagna åtgärderna försöker man hantera de olikheter som leder till hybridfinansiering inom tillämpningsområdet för direktivet om moderbolag och dotterbolag och införa allmänna bestämmelser mot missbruk i syfte att skydda detta direktivs funktionsduglighet. Dessa målsättningar kräver en ändring av direktivet om moderbolag och dotterbolag, och det enda möjliga alternativet är därför att lägga fram ett förslag till direktiv från kommissionen.

Vidare leder de avsevärda skillnaderna mellan medlemsstaternas tillvägagångssätt mot missbruk och skatteflykt till rättslig osäkerhet och undergräver själva syftet med direktivet som sådant, nämligen att avskaffa skattemässiga hinder för gränsöverskridande grupperingar av bolag i olika medlemsstater. Det krävs åtgärder på EU-nivå för att bättre uppnå målet med initiativet. Därför är de föreslagna ändringarna förenliga med subsidiaritetsprincipen.

De föreslagna ändringarna går inte utöver vad som är nödvändigt för att lösa problemen och därigenom uppnå målen i fördragen, särskilt en korrekt och effektivt fungerande inre marknad, varför förslagen är förenliga med proportionalitetsprincipen.

Regeringens ståndpunkt

Regeringen finner inte skäl att ifrågasätta kommissionens slutsats att förslaget till ändring i direktivet om moderbolag och dotterbolag i den del som avser förhindrande av dubbel icke-beskattnig är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Regeringen ifrågasätter dock om kommissionens förslag om att införa en ny obligatorisk skatteflyktsregel är förenligt med subsidiaritetsprincipen och instämmer därför inte i kommissionens bedömning i denna del. Regeringen framhåller att grundprincipen om skattesuveränitet för medlemsstaterna måste värnas när det gäller direkta skatter. Nationella skatteflyktsbestämmelser är utformade utifrån nationella sammanhang. Detta är en nödvändighet för att de ska vara effektiva, välvägdade i förhållande till rättssäkerhet och förutsägbarhet samt ha legitimitet. Regeringen ifrågasätter om gemensamma skatteflyktsbestämmelser skulle vara tydligare än nationella. Regeringen ifrågasätter således om förslaget om en obligatorisk skatteflyktsbestämmelse är förenlig med subsidiaritetsprincipen, även om bestämmelsen enbart skulle vara tillämplig i situationer som omfattas av

direktivet om moderbolag och dotterbolag. När det gäller proportionalitetsprincipen är regeringen inte övertygad om att de skäl som kommissionen lyfter fram för en gemensam reglering uppväger den begränsning i handlingsfriheten att utforma nationella skatteflyktsbestämmelser som förslaget innebär. I jämförelse med lag (1995:575) mot skatteflykt, skatteflyktslagen, verkar förslaget inte heller medföra någon ökad klarhet eller effektivitet när det gäller att komma till rätta med skatteflykt. Regeringen är därför tveksam till om förslaget om en obligatorisk skatteflyktsbestämmelse är förenlig med proportionalitetsprincipen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på att ett klargörande införs som innebär att skattefrihet för utdelning från dotterbolag till moderbolag ska gälla endast i den mån utdelningen inte är avdragsgill hos dotterbolaget.

Utskottet noterar vidare regeringens tveksamhet och anser att den del av kommissionens förslag som avser en obligatorisk skatteflyktsregel går längre än vad som är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Grundprincipen om skattesuveränitet för medlemsstaterna måste värnas när det gäller direkt skatter. Det kan ifrågasättas om gemensamma skatteflyktsbestämmelser skulle vara tydligare än nationella. I jämförelse med den svenska skatteflyktslagen verkar förslaget inte heller medföra någon ökad klarhet eller effektivitet när det gäller att komma till rätta med skatteflykt. Förslaget bedöms i nuläget gå längre än vad som är nödvändigt för att nå målen för den planerade åtgärden. Utskottet anser således att den del av förslaget som handlar om att införa en obligatorisk skatteflyktsregel strider mot subsidiaritetsprincipen.

Utskottet föreslår att riksdagen lämnar ett motiverat yttrande i denna del till Europaparlamentets, rådets respektive kommissionens ordförande med den lydelse som framgår av utskottets förslag i bilaga 2.

BILAGA 1

Förteckning över prövade dokument

Kommissionens förslag till ändring av rådets direktiv 2011/96/EU om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater (KOM(2013)814 slutlig).

BILAGA 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen ser positivt på att det införs ett klargörande som innebär att skattefrihet för utdelning från dotterbolag till moderbolag endast ska gälla i den mån utdelningen inte är avdragsgill hos dotterbolaget.

Riksdagen noterar regeringens tveksamhet och anser att den del av kommissionens förslag som avser en obligatorisk skatteflyktsregel går längre än vad som är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Grundprincipen om skattesuveränitet för medlemsstaterna måste värnas när det gäller direkta skatter. Det kan ifrågasättas om gemensamma skatteflyktsbestämmelser skulle vara tydligare än nationella. I jämförelse med den svenska skatteflyktslagen, lag (1995:575) mot skatteflykt, verkar förslaget inte heller medföra någon ökad klarhet eller effektivitet när det gäller att komma till rätta med skatteflykt. Förslaget bedöms i nuläget gå längre än vad som är nödvändigt för att nå målen för den planerade åtgärden. Riksdagen anser således att den del av förslaget som handlar om att införa en obligatorisk skatteflyktsregel strider mot subsidiaritetsprincipen.